

"Электр қуатының нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы № 152 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2019 жылғы 17 маусымдағы № 222 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 19 маусымда № 18871 болып тіркелді

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Электр қуатының нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы № 152 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10612 нөмірімен тіркелді, 2016 жылғы 13 ақпандағы № 29 (28757) "Егемен Қазақстан" газетінде жарияланды) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Электр қуатының нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидаларында:

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар мен анықтамалар қолданылады:

1) азаю көлемі – энергия өндіруші ұйымға сәйкес келетін энергия өндіруші ұйымның электр станцияларын кезектен тыс аттестаттаудан өткізу нәтижелері бойынша айқындалған аттестатталған электр қуатының және желіге жіберу жиынтық электр қуатының айырмасы, мегаватта (бұдан әрі – МВт);

2) аралас орташалау әдісі – бұл өнеркәсіптік кешен тұтынатын электр қуатының есептік кезеңдегі (күнтізбелік ай) максималды мәнін анықтау (есептеу) әдісі, оған сәйкес өнеркәсіптік кешен тұтынатын электр қуатының есептік кезеңдегі (күнтізбелік ай) максималды мәні аталған есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) барлық бақылау кезеңдеріндегі өнеркәсіптік кешеннің нетто-қуатының тиісті орташа мәні ретінде айқындалады;

3) аттестатталған электр қуаты – тиісті аттестаттау нәтижелері бойынша электр станцияларының аттестатталған электр қуатының қосындысы, МВт;

4) бақылау кезеңі – жергілікті уақыт бойынша 17:00-ден бастап 23:00-ге дейін күнтізбелік күн уақытының мерзімі (мереке күндерін қоспағанда, дүйсенбі мен жұма аралығында);

5) генерациялайтын қондырғы – электр энергиясын өндіретін құрылғы;

6) генерациялайтын қондырғылардың электр қуатын аттестаттау – аттестатталған электр қуатының мәндерін және электр қуатын ұлғайту мен азайтудың аттестатталған жылдамдықтарын айқындауға бағытталған жүйелік оператор жүргізетін іс-шаралар;

7) генерацияның жұмыс электр қуаты, технологиялық және техникалық минимумдар ведомосы – Жүйелік оператор әрбір тәулікке жасайтын, энергия өндіруші ұйымдар ұсынған және Жүйелік оператормен келісілген энергия өндіруші ұйымдардың электр станцияларының технологиялық және техникалық минимумдарының, генерацияның жұмыс электр қуатының мәндері енгізілетін құжат;

8) желіге жіберу жиынтық электр қуаты – онда ескерілген есепті жылдағы энергия өндіруші ұйымдардың электр станцияларының өз қажеттіліктері үшін электр қуатының максималды мәнін шегергендегі жиынтық электр қуаты, МВт;

9) жиынтық шегерілетін электр қуаты – энергия өндіруші ұйымның электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметін сатып алу туралы қолданыстағы шарттарда немесе олар болмаған (жасалмаған) жағдайда, энергия өндіруші ұйымды электр қуатымен қамтамасыз ету жөніндегі қолданыстағы екі жақты шарттарда тиісті күнтізбелік жылға көрсетілген мына параметрлер қосындысы: есептік жылдағы өз қажеттілігіне тұтынылатын электр қуатының максималды мәндері, есептік жылдағы бөлшек сауда нарығы субъектілеріне жеткізілетін максималды электр қуаты және есептік жылдағы экспорттың максималды электр қуаты, МВт;

10) жиынтық электр қуаты – әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемінің және шегерілетін жиынтық электр қуатының қосындысы, МВт;

11) жоспарлы жөндеу – Жүйелік оператормен келісілген жөндеу графигіне енгізілген жоспарлы жөндеу;

12) жоспарлау жүйесі – электр энергиясының көтерме нарығы субъектілерінің бір күн бұрын электр энергиясын өндіру-тұтыну, электр энергиясын өндіру-тұтынудың тәуліктік графигін қалыптастыру бойынша өтінімді беру, сондай-ақ өтінімді дәл айтқан күні беруге (бекітілген тәуліктік графигін түзету) арналған бағдарламалық-техникалық құралдардың жиынтығы;

13) жөндеу қуаты – тек жылу тұтынудағы (олар болған кезде) жұмысқа технологиялық арналған генерациялайтын қондырғылардың белгіленген электр қуатын есепке алмай, электр өндіруші ұйымның электр станциялары генерациялайтын қондырғыларын жөндеудің барлық түрлеріндегі (резервтен тыс жағдайда) жиынтық белгіленген электр қуаты;

14) жүктеменің өңірлік бейіні – өңірлік электр желілік компаниясы айқындаған және жүйелік оператормен келісілген қуат нарығы тұтынушыларының электр энергиясын тұтынудың сағаттық мәндерін (сальдо-ток ағымын) есептеу алгоритмі;

15) жылуландыру қуатының дельтасы – осы Қағидалардың 11-тармағының 3) тармақшасына сәйкес жасалған, осы көлемде ескерілген тек қана жылу тұтынуда жұмыс істеуге технологиялық арналған генерациялайтын қондырғыларға (олардың

жылу жүктемесінің берілген деңгейінде) тиесілі, электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы шарт бойынша электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтер көлемінің бір бөлігі, МВт;

16) қолжетімсіз қуат – қазандықтарды не қазандық корпустарын авариялық тоқтату себебінен туындаған электр өндіруші ұйымы электр станцияларының жұмыс істеп тұрған генерациялайтын қондырғылары генерациясының электр қуатының жиынтық ағымдағы шектеулері, МВт;

17) қуат нарығының тұтынушылары – энергиямен жабдықтаушы, энергия беруші ұйымдар мен электр энергиясы көтерме нарығының субъектілері болып табылатын тұтынушылар, оның ішінде өнеркәсіптік кешендер;

18) қысқару көлемі – энергия өндіруші ұйымға сәйкес келетін электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шартты көлемінің мәніне ұлғайтылған желіге жіберілетін жиынтық электр қуатының және энергия өндіруші ұйымның электр станцияларын кезектен тыс аттестаттаудан өткізу нәтижелері бойынша айқындалған аттестатталған электр қуатының айырмасы, МВт;

19) номиналды жоспарлы жөндеу кезеңі – ұзақтығы жүз сексен күнтізбелік күн уақыт мерзімі;

20) орталықтандырылған сауда нарығының операторы – электр энергиясының спот-сауда-саттығын қоса алғанда, электр энергиясының және электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің орталықтандырылған сауда-саттықтарын жүзеге асыратын ұйым;

21) өнеркәсіптік кешен – электр энергиясы көтерме сауда нарығының субъектісі болып табылатын, құрамында жеке заңды тұлғалар болып табылмайтын электр станциялары бар, электр энергиясын өндіру осы ұйымның құрамына кіретін кәсіпорындар мен бірлестіктердің тұтынуы, сондай-ақ электр энергиясын көтерме және (немесе) бөлшек сауда нарықтарында өткізу мақсатында жүзеге асырылатын және бірыңғай сатып алушымен электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы шарт жасамаған ұйым;

22) өнеркәсіптік кешенінің нетто-қуаты – өз алдына өнеркәсіптік кешен тұтынатын электр қуатының және өнеркәсіптік кешеннің құрамына кіретін электр станциялары желісіне жіберілетін электр қуатының айырмасын білдіретін электр қуаты (аталған айырманың теріс мәндері нөлге теңеледі);

23) сауда-саттықта қуатты сатудың рұқсат етілетін көлемі – энергия өндіруші ұйымның аттестатталған электр қуатының және сауда-саттықта сатылмайтын электр қуатының айырмасы, МВт;

24) сауда-саттықта сатылмайтын электр қуаты – осы Қағидалардың 11-тармағының 2) және 3) тармақшаларына сәйкес жасалған энергия өндіруші ұйымдардың электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы қолданыстағы шарттарда тиісті күнтізбелік жыл үшін көрсетілген электр қуатының

әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызмет көлемдерінің және шегерілетін жиынтық электр қуатының қосындысы, МВт;

25) тесттік команда – энергия өндіруші ұйымның құрамына кіретін электр станцияларының электр қуатын өзгертуге энергия өндіруші ұйымның Жүйелік операторы берген өкім;

26) техникалық минимум – генерациялайтын қондырғылардың минималды рұқсат етілетін электр қуатының қосындысы: конденсациялық, жылуландыру, газқұбырлы және бу-газды электр станциялары үшін – тиісті паспорттық деректерге сәйкес олардың жұмысының тұрақтылығын қамтамасыз ету жағдайлары бойынша; гидравликалық электр станциялары үшін – су қорын пайдалану және қорғау, сумен жабдықтау, су бұру саласындағы уәкілетті орган белгілеген су шығынын қамтамасыз ету жағдайлары бойынша, МВт;

27) технологиялық минимум – генерациялайтын қондырғылардың минималды электр қуатының қосындысы (олардың жылу жүктемесінің берілген деңгейі кезінде), МВт;

28) толық орташалау әдісі – есептік кезеңде (күнтізбелік айда) энергия беруші ұйымның электр қуатын тұтынуының максималды мәнін айқындау (есептеу) әдісі, оған сәйкес есептік кезеңде (күнтізбелік айда) энергия беруші ұйымның электр қуатын тұтынуының максималды мәні осы энергия беруші ұйымның жеке желілерде және шаруашылық мұқтаждарына электр энергиясының ысырабын жабу үшін тұтынған электр қуатының мәні осы есептік кезеңдегі (күнтізбелік айда) орташа ретінде айқындалады;

29) тұлғалар тобының тізілімі – Заңның 9-бабы 1-1-тармағының екінші және үшінші бөлімдеріне сәйкес бақылауда болған жағдайда, уәкілетті орган қалыптастыратын және уәкілетті органның ресми интернет-ресурсында орналастырылатын, тұлғалардың бір тобына кіретін энергия өндіруші ұйымдар мен тұтынушылар тізбесі;

30) уәкілетті орган – электр энергетикасы саласындағы басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

31) ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтердің шарттық көлемі - энергия өндіруші ұйымдарда электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы қолданыстағы шарттарға тиісті күнтізбелік жыл үшін көрсетілген электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтер көлемдерінің қосындысы, МВт;

32) шоғырландыру көлемі – қуат нарығының тұтынушылары ағымдағы күнтізбелік жылдың барлық алдыңғы есептік кезеңдері (күнтізбелік айлары) ішінде жүзеге асырған бірыңғай сатып алушының жүктемесін атқаруға электр қуатының әзірлігін қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтердің нақты жиынтық төлемінің және ағымдағы күнтізбелік жылдың барлық алдыңғы есептік кезеңдері (күнтізбелік айлары) ішінде бірыңғай сатып алушы жүзеге асырған энергия өндіруші ұйымдардың электр қуатының

әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің нақты жиынтық төлемі айырмасының оң мәні;

33) ішінара орташалау әдісі – есептік кезең (күнтізбелік ай) ішінде қуат нарығы тұтынушысының электр қуатын тұтынушының максималды мәнін айқындау (есептеу) әдісі, оған сәйкес есептік кезеңде (күнтізбелік айда) қуат нарығы тұтынушысының электр қуатын тұтынушының максималды мәні осы есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) барлық бақылау кезеңдері үшін қуат нарығы тұтынушысының электр қуатын тұтынушының тиісті орташасы ретінде айқындалады;

34) электр қуатының аттестатталған азаю жылдамдығы – электр станциясы генерациялайтын қондырғыларының электр қуатын аттестаттаудың үшінші кезеңін өткеру уақытында энергия өндіруші ұйымның электр станциясы электр қуатының азаю жылдамдығының орташа мәні, минутына/МВт;

35) электр қуатының аттестатталған ұлғаю жылдамдығы – электр станциясы генерациялайтын қондырғыларының электр қуатын аттестаттаудың бірінші кезеңін өткеру уақытында энергия өндіруші ұйымының электр станциясы генерациялайтын қондырғыларының электр қуатын ұлғайту жылдамдығының орташа мәні, минутына/МВт;

36) электр қуатымен қамтамасыз ету жөніндегі қызмет – тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген бір тұлғалар тобына бірге кіретін тұтынушыларға энергия өндіруші ұйымдардың электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша көрсететін қызметі;

37) электр қуатымен қамтамасыз ету жөніндегі көрсетілетін қызметтің шарттық көлемі – энергия өндіруші ұйым мен тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген бір тұлғалар тобына бірге кіретін тұтынушылар арасындағы электр қуатымен қамтамасыз ету жөніндегі қолданыстағы екі жақты шарттарда тиісті күнтізбелік жыл үшін көрсетілген электр қуатымен қамтамасыз ету жөніндегі қызметі көлемдерінің сомасы, МВт;

38) электр қуатының орталықтандырылған сауда-саттығы – электрондық сауда жүйесінде энергия өндіруші ұйымдар мен бірыңғай сатып алушы арасында электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша қызметтер көрсетуге арналған шарттар жасасуға бағытталған процесс;

39) электр қуатының орталықтандырылған сауда-саттықтарын өткізу графигі – электр қуатының орталықтандырылған сауда-саттықтарын өткізу күні, басталу және аяқталу уақыты көрсетілген кесте;

40) электр станциясының аттестатталған электр қуаты – белгілеу уақытында энергия өндіруші ұйымның электр станциясы генерациялайтын қондырғыларының желісіне электр қуатының жіберудің орташа мәні, МВт;

41) электр станциясының өз қажеттіліктері үшін электр қуаты – электр станциясы генерациялайтын қондырғыларының генерация электр қуаты мен желіге жіберілетін электр қуатының айырмасын білдіретін электр қуаты;

42) энергия өндіруші ұйымның өз қажеттіліктері үшін тұтынылатын электр қуаты – энергия өндіруші ұйымдардың құрамына кіретін және жеке заңды тұлғалар болып табылмайтын кәсіпорындар мен бірлестіктер тұтынатын электр қуатының және энергия өндіруші ұйымдардың құрамына кіретін электр станцияларының жеке, шаруашылық және өзге де қажеттіліктеріне арналған электр қуатының жиынтығын білдіретін электр қуаты.

Осы Қағидаларда пайдаланылған өзге де ұғымдар мен анықтамалар Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасына сәйкес қолданылады.

7-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"7. Алдағы және келесі күнтізбелік жылдарға электр қуатына деген болжамды сұранысты Жүйелік оператор Қазақстан Республикасының біртұтас электр энергетикалық жүйесінің (бұдан әрі – ҚР БЭЖ) аймақтары бойынша бөліп көрсете отырып, мынадай тәртіпте әзірлейді:

1) осы Қағидалардың 48-тармағына сәйкес ағымдағы күнтізбелік жылы қуат нарығының тұтынушылары Жүйелік операторға жіберген тұтыну бойынша болжамды өтінімдерінде көрсетілген тұтыну қуатының аталған айға сәйкес келетін сомасы ҚР БЭЖ-нің Солтүстік және Оңтүстік аймақтарына кіретін облыстар үшін алдағы күнтізбелік жылдың әрбір айы үшін жеке есептеледі;

2) осы Қағидалардың 48-тармағына сәйкес ағымдағы күнтізбелік жылы қуат нарығының тұтынушылары Жүйелік операторға жіберген тұтыну бойынша болжамды өтінімдерінде көрсетілген тұтыну қуатының аталған айға сәйкес келетін сомасы ҚР БЭЖ-нің Батыс аймағына кіретін облыстар үшін алдағы күнтізбелік жылдың әрбір айы үшін жеке есептеледі;

3) осы тармақтың 1) тармақшасына сәйкес есептелген соманың көп бөлігі (бұдан әрі - ҚР БЭЖ-нің Солтүстік және Оңтүстік аймақтарының біріктірілген максимумы), сондай-ақ ҚР БЭЖ-нің Солтүстік және Оңтүстік аймақтарының біріктірілген максимумына сәйкес келетін ай (бұдан әрі – ҚР БЭЖ-нің Солтүстік және Оңтүстік аймақтары максимумының айы) анықталады;

4) осы тармақтың 2) тармақшасына сәйкес есептелген соманың көп бөлігі (бұдан әрі - ҚР БЭЖ-нің Батыс аймағының біріктірілген максимумы), сондай-ақ ҚР БЭЖ-нің Батыс аймағының біріктірілген максимумына сәйкес келетін ай (бұдан әрі – ҚР БЭЖ-нің Батыс аймағы максимумының айы) анықталады;

5) ҚР БЭЖ-нің Солтүстік және Оңтүстік аймақтары максимумының айы үшін осы Қағидалардың 48-тармағына сәйкес ағымдағы күнтізбелік жылы қуат нарығы тұтынушыларының Жүйелік операторға жіберген тұтыну жөніндегі болжамды өтінімдерінде көрсетілген тұтыну қуатының аталған айға және ҚР БЭЖ-нің аталған аймағына сәйкес келетін сома ретінде ҚР БЭЖ Солтүстік аймағының біріктірілген максимумы анықталады;

6) ҚР БЭЖ-нің Солтүстік аймағының біріктірілген максимумының он пайызға арттырылған мәні ретінде ҚР БЭЖ-нің Солтүстік аймағы бойынша алдағы күнтізбелік жылға электр қуатына болжамды сұраныс мәні анықталады;

7) ҚР БЭЖ-нің Солтүстік және Оңтүстік аймақтары максимумының айы үшін осы Қағидалардың 48-тармағына сәйкес ағымдағы күнтізбелік жылы қуат нарығы тұтынушыларының Жүйелік операторға жіберген тұтыну жөніндегі болжамды өтінімдерінде көрсетілген тұтыну қуатының аталған айға және ҚР БЭЖ-нің аталған аймағына сәйкес келетін сома ретінде ҚР БЭЖ Оңтүстік аймағының біріктірілген максимумы анықталады;

8) ҚР БЭЖ-нің Оңтүстік аймағының біріктірілген максимумының он пайызға арттырылған мәні ретінде ҚР БЭЖ-нің Оңтүстік аймағы бойынша алдағы күнтізбелік жылға электр қуатына болжамды сұраныс мәні анықталады;

9) ҚР БЭЖ-нің Батыс аймағының максимум айы үшін осы Қағидалардың 48-тармағына сәйкес ағымдағы күнтізбелік жылы қуат нарығы тұтынушыларының Жүйелік операторға жіберген тұтыну жөніндегі болжамды өтінімдерінде көрсетілген тұтыну қуатының аталған айға және ҚР БЭЖ-нің аталған аймағына сәйкес келетін сомасы ретінде ҚР БЭЖ-нің Батыс аймағының біріктірілген максимумы анықталады;

10) ҚР БЭЖ-нің Батыс аймағының біріктірілген максимумының он пайызға арттырылған мәні ретінде ҚР БЭЖ-нің Батыс аймағы бойынша алдағы күнтізбелік жылға электр қуатына болжамды сұраныс мәні анықталады;

11) электр қуатына болжамды сұраныс алдағы және келесі күнтізбелік жылдарға әзірленеді, онда осы тармаққа сәйкес анықталған Солтүстік, Оңтүстік, Батыс аймақтар және бүкіл ҚР БЭЖ бойынша алдағы күнтізбелік жылға электр қуатына деген болжамды сұраныстардың мәндері, ҚР БЭЖ, Солтүстік, Батыс және Оңтүстік аймақтардың біріктірілген максимумдарының мәндері көрсетіледі.

Солтүстік, Оңтүстік, Батыс аймақтар және бүкіл ҚР БЭЖ бойынша алдағы күнтізбелік жылға электр қуатына деген болжамды сұраныстардың мәндері, ҚР БЭЖ, Солтүстік, Батыс және Оңтүстік аймақтардың біріктірілген максимумдарының мәндері алдағы және келесі күнтізбелік жылдарға арналған электр қуатына болжамды сұраныста бүтінге дейінгі дәлдікпен көрсетіледі.";

11-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"11. Заңның 15-3-бабының 3-1-тармағына сәйкес электр қуатына болжамды сұранысты жабу үшін бірыңғай сатып алушы электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы шарттар жасасуды (басымдық тәртібімен):

1) пайдалануға жаңадан берілетін генерациялайтын қондырғыларды салуға тендерлер жеңімпаздарымен жүзеге асырады. Бұл ретте осы ұйымдармен жасалатын электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы әрбір шарт үшін электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметке

жеке тарифті, электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алудың көлемін және мерзімдерін уәкілетті орган белгілейді;

2) уәкілетті органмен жаңғыртуға, кеңейтуге, реконструкциялауға және (немесе) жаңартуға арналған инвестициялық келісімді жасаған жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымдармен жүзеге асырады. Бұл ретте осы ұйымдармен жасалатын электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы әрбір шарт үшін электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметке жеке тарифті, электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алудың көлемін және мерзімдерін уәкілетті орган белгілейді;

3) Заңның 15-5-бабы 6-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларына сәйкес ҚР БЭЖ-дегі тапшылықты жабу үшін жасалған және тиісті тұлғалар тобы талап етпеген көлемде – тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген энергия өндіруші ұйымдармен жүзеге асырады. Көлемі мен мерзімдері Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 19 желтоқсандағы № 515 бұйрығымен бекітілген Тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген тұтынушылардың болжамды тапшылықты жабу үшін электр қуатын құруға қатысу қағидаларына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 18004 болып тіркелген) сәйкес айқындалады;

4) тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген энергия өндіруші ұйымдарды қоспағанда, құрамына жылу электр орталықтары кіретін жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымдармен – электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметке шекті тариф бойынша жыл сайын алдағы күнтізбелік жылға жүзеге асырады. Осы ұйымдармен жасалатын электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы әрбір шарт үшін электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі уәкілетті орган айқындаған тәртіппен айқындалады және ол энергия өндіруші ұйымның құрамына кіретін жылу электр орталықтарының генерациялайтын қондырғыларының (олардың жылу жүктемесінің деңгейі қойылған кезде) ең аз электр қуатының тиісті жыл ішіндегі жоспарлы ең жоғары мәнінің және осы энергия өндіруші ұйым өзі тұтынатын электр қуатының тиісті жыл ішіндегі ең жоғары мәнінің айырмасын білдіреді, бұл ретте:

осы көлемде жаңғыртуға, кеңейтуге, реконструкциялауға және (немесе) жаңартуға арналған инвестициялық келісім шеңберінде пайдалануға берілетін генерациялайтын қондырғылардың (олардың жылу жүктемесінің деңгейі қойылған кезде) ең аз электр қуаты ескерілмейді;

егер энергия өндіруші ұйымның құрамына кіретін жылу электр орталықтарының генерациялайтын қондырғыларының (олардың жылу жүктемесінің деңгейі қойылған кезде) ең аз электр қуатының тиісті жыл ішіндегі жоспарлы ең жоғары мәні осы энергия өндіруші ұйым өзі тұтынатын электр қуатының тиісті жыл ішіндегі ең жоғары мәнінен аспаса, осы көлем нөлге тең деп қабылданады;

5) жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымдармен - электр қуатының орталықтандырылған сауда-саттығының нәтижелері бойынша, осы сауда-саттықтың нәтижелері бойынша қалыптасқан бағалар бойынша және көлемдерде жыл сайын жиырма бесінші желтоқсанға дейін алдағы күнтізбелік жылға жүзеге асырады. Бұл ретте осы тармақшаға сәйкес аталған энергия өндіруші ұйымдармен жасалатын электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы барлық шарттардың электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің жиынтық көлемі осы Қағидалардың 48-тармағына сәйкес айқындалатын алдағы күнтізбелік жылға арналған электр қуатына болжамды сұраныстың көлемінің және осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларына сәйкес айқындалатын электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызмет көлемдерінің айырмасына тең болады.

Энергия өндіруші ұйымдардың сауда-саттығына жіберілген электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің жиынтық көлемі Сауда-саттық көлемінен аз болған жағдайларда, бірыңғай сатып алушы жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымдармен электр қуатының орталықтандырылған сауда-саттығының нәтижелері бойынша электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің жиынтық көлемінен аз жиынтық көлемінде электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы шарттарды жасасады.";

13-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"13. Бірыңғай сатып алушы жыл сайын Сауда-саттық көлемін, ҚР БЭЖ-нің аймақтарына тиесілі көлемін мына формулалар бойынша есептейді:

$$P_{\text{сауда·солт}} = P_{\text{сұраныс·солт}} - P_{\text{тендер·солт}} - P_{\text{тізілім·солт}} - P_{\text{ИС·солт}} - P_{\text{ТМ·солт}}$$

$$P_{\text{сауда·оңт}} = P_{\text{сұраныс·оңт}} - P_{\text{тендер·оңт}} - P_{\text{тізілім·оңт}} - P_{\text{ИС·оңт}} - P_{\text{ТМ·оңт}}$$

$$P_{\text{сауда·батыс}} = P_{\text{сұраныс·батыс}} - P_{\text{тендер·батыс}} - P_{\text{тізілім·батыс}} - P_{\text{ИС·батыс}} - P_{\text{ТМ·батыс}}$$

$$P_{\text{PS сауда}} = P_{\text{сауда·солт}} + P_{\text{сауда·оңт}} + P_{\text{сауда·батыс}}, \text{ онда}$$

$P_{\text{тендер·солт}}$, $P_{\text{тендер·оңт}}$, $P_{\text{тендер·батыс}}$ – бірыңғай сатып алушының ҚР БЭЖ Солтүстік, Оңтүстік және Батыс аймақтарының жаңадан пайдалануға берілетін генерациялайтын қондырғыларын салуға өткізілген тендер жеңімпаздарымен жасаған электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметін сатып алу туралы шарттардың алдағы күнтізбелік жылға арналған электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтердің жиынтық көлемдері, МВт;

$P_{\text{тізілім·солт}}$, $P_{\text{тізілім·оңт}}$, $P_{\text{тізілім·батыс}}$ – бірыңғай сатып алушы осы Қағидалардың 11-тармағының 2-1) тармақшасына сәйкес ҚР БЭЖ-нің Солтүстік, Оңтүстік және Батыс аймақтарының тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымдармен жасаған электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметін сатып алу туралы шарттардың алдағы күнтізбелік жылға

арналған электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметінің жиынтық көлемдері;

$P_{\text{сұраныс}\cdot\text{солтүстік}}, P_{\text{сұраныс}\cdot\text{оңтүстік}}, P_{\text{сұраныс}\cdot\text{батыс}}$ – Жүйелік оператор бекіткен алдағы және келесі күнтізбелік жылға электр қуатына болжамды сұранысқа сай ҚР БЭЖ-нің Солтүстік, Оңтүстік және Батыс аймақтары бойынша алдағы күнтізбелік жылға электр қуатына болжамды сұраныстар мәндері, МВт;

$P_{\text{ИС}\cdot\text{солтүстік}}, P_{\text{ИС}\cdot\text{оңтүстік}}, P_{\text{ИС}\cdot\text{батыс}}$ – жаңғыртуға, кеңейтуге, реконструкциялауға және (немесе) жаңартуға инвестициялық келісім жасасқан ҚР БЭЖ-нің Солтүстік, Оңтүстік және Батыс аймақтарының жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымдарымен бірыңғай сатып алушы жасасқан электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметін сатып алу туралы шарттардың алдағы күнтізбелік жылға электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерінің жиынтық көлемдері, МВт;

$P_{\text{ТМ}\cdot\text{солт}}, P_{\text{ТМ}\cdot\text{оңт}}, P_{\text{ТМ}\cdot\text{батыс}}$ – бірыңғай сатып алушы ҚР БЭЖ-нің Солтүстік, Оңтүстік және Батыс аймақтарының жұмыс істеп тұрған энергия өндіруші ұйымдармен жасаған электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметін сатып алу туралы шарттардың алдағы күнтізбелік жылға электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерінің жиынтық көлемі;

$P_{\text{сауда}\cdot\text{солтүстік}}, P_{\text{сауда}\cdot\text{оңтүстік}}, P_{\text{сауда}\cdot\text{батыс}}$ – ҚР БЭЖ-нің Солтүстік, Оңтүстік және Батыс аймақтарына жататын сауда-саттық көлемдері, МВт;

$P_{\text{сауда}}$ – Сауда-саттық көлемдері, МВт. ";

16 және 17-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"16. Бірыңғай сатып алушы жыл сайын отызыншы желтоқсанға дейін Жүйелік операторға осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша олардың электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерін сатып алу туралы қолданыстағы шарттары негізінде жасалған энергия өндіруші ұйымдар және алдағы күнтізбелік жылға электр қуатымен қамтамасыз ету жөніндегі қолданыстағы екі жақты шарттар туралы ақпаратты (бұдан әрі – Ақпарат) жібереді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген шарттардың параметрлері өзгерген жағдайда, бірыңғай сатып алушы Жүйелік оператор үшін Ақпаратты уақтылы жаңартады.

17. Бірыңғай сатып алушы осы Қағидалардың 11-тармағына сәйкес жасалатын шарттар бойынша ай сайын, бірақ аталған қызмет көрсету айы аяқталғаннан кейін қырық бес жұмыс күнінен кешіктірмей электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметіне ақы төлейді.

Бұл ретте, осы Қағидалардың 11-тармағына сәйкес жасалған қолданыстағы шарттар бойынша есепті кезең (күнтізбелік ай) үшін энергия өндіруші ұйымдар нақты көрсеткен осы Қағидалардың 44 және 45-тармақтарына сәйкес бірыңғай сатып алушы айқындайтын электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерінің көлемдері бірыңғай сатып алушы тарапынан төлеуге жатады.

Есепті кезеңде (күнтізбелік ай) энергия өндіруші ұйымдар нақты көрсеткен осы тармақтың екінші бөлігінде көрсетілген электр қуаты әзірлігін ұстап тұру бойынша қызметтер көлемдерін уақтылы төлеу үшін бірыңғай сатып алушы қажет болған жағдайда, шоғырландыру көлемі шегінде осы Қағидаларға сәйкес қызметті жүзеге асыру нәтижесінде ағымдағы күнтізбелік жылдың барлық алдыңғы есептік кезеңдері (күнтізбелік айлары) үшін онда шоғырланған қаражатты пайдаланады.";

21-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"21. Қуат нарығының тұтынушысы электр қуатының жүктеме көтеруге дайындығын қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетуге жасалған тиісті шарт бойынша электр қуатының жүктеме көтеруге дайындығын қамтамасыз ету қызметіне ақы төлеу талаптарын бұзған жағдайда немесе қуат нарығының тұтынушысы бірыңғай сатып алушымен электр қуатының жүктеме көтеруге дайындығын қамтамасыз ету шартын жасамаған жағдайда, бірыңғай сатып алушы Жүйелік операторға сы қуат нарығы тұтынушысының электр энергиясын тұтынуға техникалық шектеулер енгізу туралы өтінім жібереді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген бұзушылықтарды жою фактісі бойынша бірыңғай сатып алушы Жүйелік операторға осы қуат нарығы тұтынушысының электр энергиясын тұтынуына қойылған техникалық шектеулерді алып тастау туралы өтінім жібереді.";

25-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"25. Энергия өндіруші ұйымдар электр қуатының орталықтандырылған сауда-саттығында бірыңғай сатып алушыға аттестатталған электр қуатынан аспайтын көлемде электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметін сатуды жүзеге асырады, бұл ретте мыналар шегеріп тасталады:

1) тендер негізінде жаңадан пайдалануға берілетін генерациялайтын қондырғылардың электр қуаты;

2) жаңғыртуға, кеңейтуге, реконструкциялауға және (немесе) жаңартуға жасалған инвестициялық келісім шеңберінде пайдалануға берілетін генерациялайтын қондырғылардың электр қуаты;

3) есептік жылы экспорттың максималды электр қуаты;

4) есептік жылы бөлшек сауда нарығы субъектілеріне жеткізілетін максималды электр қуаты;

5) электр қуатының мына екі мәндерінің ең жоғарғысы:

есептік жылы өз қажеттілігіне тұтынылатын электр қуатының максималды мәні;

есептік жылы энергия өндіруші ұйымдар құрамына кіретін жылу электр орталықтарының генерациялайтын қондырғыларының минималды электр қуатының максималды мәндері (олардың жылу жүктемелерінің берілген деңгейі кезінде).

Егер кезектен тыс аттестаттау өткізу нәтижесінде энергия өндіруші ұйымның аттестатталған электр қуатының мәні электр қуатының орталықтандырылған сауда-саттығы нәтижелері бойынша бірыңғай сатып алушымен жасалған электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметін сатып алу туралы шартта көрсетілген электр қуатының дайындығын қолдау қызметінің көлемінен аз болып шықса, онда энергия өндіруші ұйымның электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметінің бұл көлемі аттестатталған мәнге дейін төмендетіледі.

Энергия өндіруші ұйымның электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметін сатып алу туралы қолданыстағы шартта көрсетілген өз қажеттілігіне тұтынылатын электр қуатының максималды мәні, бөлшек сауда нарығы субъектілеріне жеткізілетін максималды электр қуаты және экспортталатын максималды электр қуаты өзгеріс жоспарланған кезеңнің (күнгізбелік айдың) алдындағы есептік кезеңнің (күнгізбелік айдың) он бесінші күнінен кешіктірілмейтін мерзімде бірыңғай сатып алушыға тиісті өтінім берген жағдайда жиынтықтап алғанда аттестатталған электр қуаты мен энергия өндіруші ұйымның жиынтық электр қуатының айырмашылығы шегінде өзгертуге жатады.";

30-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"30. Жүйелік оператордың тесттік командаларын орындау кезінде генерациялайтын электр қуатының, желіге жіберілетін электр қуатының және энергия өндіруші ұйымның электр станцияларының электр қуатын арттыру және азайту жылдамдықтарының мәндерін тіркеу Жүйелік оператордың диспетчерлік пункттеріне автоматты түрде трансляциялайтын телеметрия аспаптарының деректері бойынша бақылау жүргізіле отырып, электр энергиясын есепке алудың автоматтандырылған жүйесі өлшемдерінің деректері бойынша жүргізіледі.

Энергия өндіруші ұйым электр станциясының электр қуатын арттыру мен азайту жылдамдықтарын тіркеу Жүйелік оператор тиісті тесттік командасын берген соң он минуттан кейін басталады, ал соңы Жүйелік оператор тіркеген осы Қағидалардың 32-тармағында көрсетілген электр қуатының тиісті мәніне қол жеткізілгені туралы жедел ақпарат (бұдан әрі – қол жеткізілгені туралы ақпарат) электр станцияларынан келіп түскен уақытпен белгіленеді.

Генерацияланатын электр қуаты мен желіге жіберілетін электр қуатының мәндері тіркеле бастайтын уақыт Жүйелік операторға қол жеткізілгені туралы ақпарат келіп түскен уақыттан бастап есептеледі, бұл ретте тіркеу ұзақтығы бір сағатты құрайды. Схемалық-режимдік жағдай өзгерген кезде Жүйелік оператор тіркеу ұзақтығын өзгертеді.";

32-тармақтың 1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

"1) Жүйелік оператор арттыруға тесттік команда берген жағдайда энергия өндіруші ұйым оның құрамына кіретін электр станциялары генерациялайтын электр қуатының ағымдағы жиынтық мәнін мына формула бойынша айқындалатын мәнге дейін өзгертуді қамтамасыз етеді:

$$P_{\text{өзг}} = (P_{\text{өзг}} + P_{\text{камт}}) - P_{\text{өзг}} - P_{\text{жөнд}}, \text{ онда}$$

$P_{\text{өзг}}$ – оған дейін энергия өндіруші ұйымдардың электр станцияларының генерацияланатын электр қуатының ағымдағы жиынтық мәні өзгертілетін генерациялайтын электр қуатының мәні, МВт;

$P_{\text{өзг}}$ – тиісті күнтізбелік жылдың жиынтық электр қуаты, МВт;

$\Delta P_{\text{өзг}}$ – тиісті күнтізбелік жылдың жылуландыру қуатының дельтасы, МВт;

$P_{\text{қолжетімсіз}}$ – қол жетімсіз қуат (тесттік командасын орындаған уақытта), МВт;

$P_{\text{жөнд}}$ – жөндеу қуаты (тесттік командасын орындаған уақытта), МВт;

$P_{\text{камт}}$ – электр қуатымен қамтамасыз ету қызметінің шартты көлемі.

Бұл ретте, Жүйелік оператор бөлек орындау туралы қосымша өкіммен тесттік команда берген жағдайда, Жүйелік оператордың көрсетілген қосымша өкіміне сәйкес арттыруға тесттік команданы энергия өндіруші ұйымның электр станциялары генерациялайтын ағымдағы электр қуатын осы электр станцияларының генерацияланатын жұмыс электр қуатының мәндеріне дейін кезекпен өзгерту жолымен энергия өндіруші ұйым орындайды, бұл ретте энергия өндіруші ұйым ол туралы ақпаратты Жүйелік операторға ағымдағы тәулікте береді. Аталған электр станциялары қол жеткізген генерациялайтын электр қуатының мәндері Жүйелік оператордың тиісті тесттік командасын орындау нәтижелері бойынша қол жеткізілген энергия өндіруші ұйымдардың электр станцияларының генерацияланатын электр қуатының жиынтық мәнін (бұдан әрі – генерациялайтын электр қуатының жиынтық мәні) анықтау үшін бірізді жиынтықталады. Егер бөлек орындау туралы қосымша өкіммен арттыруға берілген тесттік командасын орындау аяқталған сәтке дейін генерацияның электр қуатының жиынтық мәні осы тармақшада талап етілетін мәнге жеткен жағдайда, энергия өндіруші ұйым аталған тесттік командасын орындауды тоқтатады;"

34-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"34. Егер есепті кезең (күнтізбелік ай) ішінде энергия өндіруші ұйым Жүйелік оператордың қатарынан үш тесттік командасын орындамаған жағдайда не энергия өндіруші ұйымның бастамасы бойынша Жүйелік оператор Аттестаттау жүргізу қағидаларына сәйкес энергия өндіруші ұйымның электр станцияларын кезектен тыс аттестаттаудан өткізеді.";

40-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"40. Энергия өндіруші ұйымдар Жүйелік операторға Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 20 ақпандағы № 112 бұйрығымен бекітілген Электр энергиясының теңгерімдеуші нарығының жұмыс істеу қағидаларына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10532 болып тіркелген) (бұдан әрі – Теңгерімдеуші нарықтың жұмыс істеу қағидалары) сәйкес электр энергиясының теңгерімделген нарығында арттыру үшін реттеуге қатысу туралы өтінімді (бұдан әрі – Арттыру туралы өтінім) күн сайын береді.

Бұл ретте арттыру туралы өтінімде көрсетілетін арттыру үшін реттеудің минималды ұйғарынды шамасы мына формула бойынша операциялық тәуліктердің әрбір сағаты үшін жеке анықталады:

$$OZ_{\text{арттыру}} = (P_{\text{камтам}} + P_{\text{колжетімсіз}} - P_{\text{жөн}} - P_{\text{ген}} - P_{\text{қайта рет}}) - P_{\text{қайта рет}}, \text{ онда}$$

$OZ_{\text{арттыру}}$ – операциялық тәуліктің тиісті сағаты үшін арттыруға реттеудің минималды шекті шамасы, МВт;

$P_{\text{камтам}}$ – тиісті күнтізбелік жылдың жиынтық электр қуаты, МВт;

$P_{\text{колжетімсіз}}$ – тиісті күнтізбелік жылдың жылуландыру қуатының дельтасы, МВт;

$P_{\text{жөн}}$ – жөндеу қуаты (операциялық тәуліктің тиісті сағаты үшін), МВт;

$P_{\text{ген}}$ – электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтің шарттық көлемі.

$P_{\text{қайта рет}}$ – операциялық тәуліктің тиісті сағатына энергия өндіруші ұйымдар электр

станциялары генерациясының электр қуатының жоспарлы жиынтық мәні, МВт;

$P_{\text{кайта рет}}$ – жиілік пен қуатты қосалқы реттеу бойынша қосалқы қызметтер көлемі, оның ішінде Жүйелік операторға энергия өндіруші ұйымдар көрсететін жиілік пен қуатты автоматты реттеу арқылы, МВт;

$P_{\text{қамтам}}$ – электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтің шарттық көлемі.

Бұл ретте, егер арттыруға өтінім көлемін айқындау нәтижесінде оның мәні теріс болса, онда арттыруға өтінім көлемінің мәні нөлге теңеседі.";

43-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"43. Есептік кезеңде (күнтізбелік ай) энергия өндіруші ұйымның электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерін сатып алу туралы барлық қолданыстағы шарттары бойынша электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызмет көлемі (бұдан әрі - ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің нақты көлемі) мына формула бойынша ондықтарға дейінгі дәлдікпен есептеледі:

тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кірмейтін энергия өндіруші ұйымдар үшін:

$$QH = QSH * k_1 * k_2 * \min(k_3; k_4) * k_5 * k_7,$$

тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кіретін энергия өндіруші ұйымдар үшін:

$$QH = QSH - (QSH + QSH_r) * (1 - k_2 * \min(k_3; k_4) * k_5 * k_6 * k_7), \text{ онда}$$

QH - энергия өндіруші ұйымның электр қуаты әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алудың барлық қолданыстағы шарттары бойынша ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің нақты көлемі, МВт;

QSH - ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтердің шарттық көлемі, МВт;

QSH_r – электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтердің шарттық көлемі, МВт;

$k_1, k_2, k_3, k_4, k_5, k_6, k_7$ – электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алуға бірыңғай сатып алушымен шарт (шарттар) немесе электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтер көрсетуге шарт (шарттар) жасасқан әр энергия өндіруші ұйым үшін осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес есепті кезеңнің (күнтізбелік ай) қорытындысы бойынша Жүйелік оператор айқындайтын шексіз коэффициенттер;

$\min(k_3; k_4)$ – есептік кезеңнің (күнтізбелік ай) қорытындысы бойынша k_3 және k_4 коэффициенттерінен ішіндегі минималдысы.

$k_1, k_2, k_3, k_4, k_5, k_6, k_7$ коэффициенттерінің мәнін Жүйелік оператор береді:

1) растайтын құжаттармен бірге осы Қағидалардың 3-қосымшасына сәйкес нысан бойынша тиісті акт түрінде тиісті есептік кезең (күнтізбелік күн) аяқталған күнінен бастап он бес жұмыс күні ішінде бірыңғай сатып алушыға;

2) осы энергия өндіруші ұйымның тиісті сауалының негізінде растаушы есептермен бірге $k_1, k_2, k_3, k_4, k_5, k_6, k_7$ коэффициенттерінің оған сәйкес келетін мәндері туралы ақпарат түрінде электр қуаты әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алуға шартты (шарттарды) және электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметті көрсетуге шартты (шарттарды) бірыңғай сатып алушымен жасасқан энергия өндіруші ұйымға береді.

Қажет болған жағдайда, энергия өндіруші ұйымның электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы барлық қолданыстағы шарттар бойынша қолдау бойынша қызметтердің нақты көлемі осы Қағидалардың 62-тармағына сәйкес түзетіледі.";

45-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"45. Егер осы Қағидалардың 43-тармағына сәйкес есептелген энергия өндіруші ұйымдардың электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы барлық қолданыстағы шарттар бойынша қызметтердің нақты көлемі ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтердің шарттық көлемінен аз болса, энергия өндіруші ұйымдардың электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы әр қолданыстағы шарт бойынша ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтердің нақты көлемі мынадай тәртіпте айқындалады:

1) энергия өндіруші ұйымдардың электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы әр қолданыстағы шарт бойынша қызметтердің нақты көлемі және ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтердің шарттық көлемі айырмасының мәні есептеледі (бұдан әрі – толымсыз жеткізу);

2) осы Қағидалардың 11-тармағының 4) тармақшасына сәйкес жасалған электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы қолданыстағы шарт бойынша қызметтің нақты көлемі электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтер көлемінің осы шартта көрсетілген айырмасы және толық жеткізбеу ретінде есептеледі (бұдан әрі – бірінші шарттың айырмасы), бұл ретте бірінші шарттың айырмасы толық жеткізбеудің теріс мәніне теңеледі;

3) егер толық жеткізбеу осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген шарттар бойынша қызметтер көлемінен аспаған жағдайда (аталған шарт бар болған кезде), энергия өндіруші ұйымдардың электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы қолданыстағы барлық қалған шарттар бойынша ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтердің нақты көлемі осы шарттарда көрсетілген электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтер көлеміне теңестіріледі;

4) егер толық жеткізбеу осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген шарт бойынша қызметтер көлемінен асса немесе аталған шарт жоқ болса, осы Қағидалардың 11-тармағы 3) тармақшасына сәйкес жасалған электр қуатының әзірлігін ұстап тұру

бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы қолданыстағы шарт бойынша ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызмет көлемінің нақты көлемі электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызмет көлемінің осы шартта көрсетілген айырмасы және бірінші шарттың айырмасы мәні модулі (бұдан әрі – екінші шарттың айырмасы) есептеледі, бұл ретте аталған шарт жоқ болса, екінші шарттың айырмасы бірінші шарттың айырмасының мәніне теңестіріледі;

5) егер толық жеткізбеу осы тармақтың 2) және 4) тармақшаларында көрсетілген шарттар бойынша (аталған шарттар немесе олардың бірі бар болғанда) қызметтер көлемінен аспаса немесе аталған шарттар жоқ болса, энергия өндіруші ұйымның электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы қолданыстағы барлық қалған шарттар бойынша ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтердің нақты көлемі осы шарттарда көрсетілген электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызмет көлемдеріне теңестіріледі;

6) егер толық жеткізбеу осы тармақтың 2) және 4) тармақшаларында көрсетілген шарттар бойынша (аталған шарттар немесе олардың бірі бар болғанда) қызметтер көлемінен асқан жағдайда немесе аталған шарттар жоқ болса, осы Қағидалардың 11-тармағы 2) тармақшасына сәйкес жасалған электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы қолданыстағы шарт бойынша ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтердің нақты көлемі осы шартта көрсетілген электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызмет көлемдеріне айырма және екінші шарттың айырмасы модулі ретінде есептеледі.

Егер толық жеткізбеу осы тармақтың 2) және (немесе) 4) тармақшаларында көрсетілген шарттар бойынша көрсетілетін қызметтердің көлемінен (көлемінен) асса, аталған шартқа (шарттарға) сәйкес ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің нақты көлемі (көлемдер) нөлге теңестіріледі.

Тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кіретін энергия өндіруші ұйымдар үшін есеп осы тармақтың 1) және 2) тармақшалары бойынша жүргізіледі. Бұл ретте, бірінші шарттың айырмасының мәні теріс болған жағдайда, осы шарттың 2) тармақшасында көрсетілген ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызмет шартының нақты көлемі нөлге теңестіріледі.";

48, 49 және 50-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"48. Заңның 15-3-бабының 2-тармағының бірінші абзацына сәйкес көтерме сауда нарығының субъектілері болып табылатын энергиямен жабдықтаушы, энергия беруші ұйымдар мен тұтынушылар тұтынуға арналған болжамды өтінімдерді қалыптастырады, онда өздерінің құрамында меншік, жалдау құқығымен немесе өзге де заттай құқықпен бар генерациялайтын көздердің электр қуаты есебінен жабылмайтын, алдағы және келесі күнтізбелік жылдардың әр айына тұтынудағы электр қуатының ең жоғары

мәндерін (бұдан әрі – тұтынудың максималды айлық қуаты) көрсетеді және оларды есепті жылдың алдындағы жылдың бірінші тамызынан кешіктірмей жүйелік операторға жібереді.

Бұл ретте көтерме сауда нарығының субъектілері болып табылатын және тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кіретін тұтынушылар тұтынуға арналған болжамды өтінімдерді қалыптастырады, онда өздерінің құрамында меншік, жалдау құқығымен немесе өзге де заттай құқықпен бар генерациялайтын көздердің электр қуаты есебінен, сондай-ақ өздерімен бірге тиісті тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген энергия өндіруші ұйымдардың электр қуаты есебінен жабылмайтын, алдағы және келесі күнтізбелік жылдардың әр айына тұтынудағы электр қуатының ең жоғары мәндерін (бұдан әрі – тұлғалар тобының тұтынушылары үшін тұтынудың максималды айлық қуаты) көрсетеді және оларды есепті жылдың алдындағы жылдың бірінші тамызынан кешіктірмей жүйелік операторға жібереді.

Осы тармақта көрсетілген тұтынуға арналған болжамды өтінімдер осы Қағидаларға 3-1-қосымшаға сәйкес нысанда ресімделеді.

49. Тұтынуға арналған болжамды өтінімде қуат нарығының тиісті тұтынушысы орналасқан Қазақстан Республикасының облысы көрсетіледі.

Бұл ретте егер қуат нарығы тұтынушысы электр энергиясын тұтынуды Қазақстан Республикасының екі немесе одан көп облыстарында жүзеге асырса, онда тұтынуға болжамды өтінімде қуат нарығының тұтынушысы барлық Қазақстан Республикасы бойынша жиынтықта да, оның облыстары бойынша бөліністе де тұтынудың максималды айлық қуатын (тұлғалар топтары тұтынушылары үшін тұтынудың максималды айлық қуаты) көрсетеді.

Тұтынудың максималды айлық қуаты (тұлғалар топтары тұтынушылары үшін тұтынудың максималды айлық қуаты) тұтынуға болжамды өтінімде ондықтарға дейінгі дәлдікпен МВт-да көрсетіледі.

50. Тұтынуға болжамды өтінімде көрсетілетін тұтынудың максималды айлық қуаты (тұлғалар топтары тұтынушылары үшін тұтынудың максималды айлық қуаты) мынадай айқындалады:

- 1) энергия беруші ұйымдарды және өнеркәсіптік кешендерді қоспағанда, қуат нарығының барлық тұтынушылары үшін – ішінара орташалау әдісін есепке алып;
 - 2) энергия беруші ұйымдар үшін – толық орташалау әдісін есепке алып;
 - 3) өнеркәсіптік кешендер үшін – аралас орташалау әдісін есепке алып көрсетіледі.";
- 52-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"52. Қажет болған жағдайда, қуат нарығының тұтынушылары қамтамасыз ету бойынша шарттық көлем белгіленген күнтізбелік (есептік) жыл ішінде бірыңғай сатып алушыға осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша өзінің ресми бланкісінде қамтамасыз ету бойынша қызметтік шарттық көлемін ұлғайтуға өтінім (бұдан әрі – ұлғайтуға өтінім) береді.

Ұлғайтуға өтінімді қуат нарығының тұтынушысы желтоқсан айынан басқа, ағымдағы есепті кезеңнің (күнтізбелік айдың) он бесінші күнінен кешіктірмейтін мерзімде береді.

Егер ұлғайтуға өтінімді қуат нарығының тұтынушысы осы тармақтың бірінші және екінші бөлімдеріне сай берген жағдайда, бірыңғай сатып алушы жүктемені арттыруға электр қуатының дайындығын қамтамасыз ету бойынша қызметтерді көрсетуге арналған тиісті шартқа қамтамасыз ету бойынша қызметтің шарттық көлемін ұлғайту бөлігінде өзгерістер енгізеді, бұл өзгерістер алдағы есепті кезеңнің (күнтізбелік айдың) бірінші күнінен бастап күшіне енеді.

Бұл ретте, бірыңғай сатып алушы электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті қосымша сатып алуды жүзеге асырмайды.";

56-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"56. Қуат нарығы тұтынушысының электр энергиясының көтерме және бөлшек сауда нарықтарында электр энергиясын сатып алуы (сатып алуы) (бұдан әрі – Сатып алу) электр қуатының жүктеме көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызметтер көрсетуге Бірыңғай сатып алушымен жасалған шарт болған кезде жүзеге асырылады.

Нарық тұтынушысында бірыңғай сатып алушымен электр қуатының жүктеме көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетуге жасалған шарты болмаған кезде, Жүйелік оператор тәуліктік графикті қалыптастыру кезінде осы тұтынушының алдағы тәуліктің әрбір сағатына электр энергиясын өндіру-тұтыну жөніндегі өтінімдерін қабылдамайды.";

59 және 60-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"59. Қуат нарығының тұтынушысына есептік кезеңде (күнтізбелік айда) бірыңғай сатып алушы нақты көрсеткен жүктемені арттыруға электр қуатының әзірлігінің қамтамасыз ету бойынша қызметтер көлемі (бұдан әрі – қамтамасыз ету бойынша қызметтің нақты көлемі) мына формула бойынша ондықтарға дейінгі дәлдікпен есептеледі:

электр энергиясы көтерме нарығының субъектілері болып табылмайтын және тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кірмейтін энергиямен жабдықтаушы, энергия беруші ұйымдар және тұтынушылар үшін:

$$HK = ШК + n_0 * D_0, \text{ онда}$$

HK – қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің нақты көлемі, МВт;

ШК – қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемі, МВт;

Δ

n_0 – есептік кезеңдегі қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің тиісті шарттық көлеміндегі қуат нарығының тұтынушысы тұтынатын электр қуатының нақты максималды мәнін арттыру мәні, МВт;

$n_0 -$

Δ

n_0 -ге тәуелді шексіз коэффициент:

1) $n_0 = 0$, егер

Δ

n_0 қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемінен 5,0 пайыз аспаған жағдайда;

2) $n_0 = 1,3$, егер

Δ

n_0 қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемінен 5,1-ден 20,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрса;

3) $n_0 = 1,5$, егер

Δ

n_0 қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемінен 20,1-ден 40,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрса;

4) $n_0 = 1,7$, егер

Δ

n_0 қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемінен 40,1-ден 50,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрса;

5) $n_0 = 2,0$, егер

Δ

n_0 қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемінен 50,0 пайызға асқан жағдайда;

электр энергиясы көтерме нарығы субъектілері болып табылатын және тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кіретін тұтынушылар үшін:

$$НК = ШК + n_1 *$$

Δ

n_1 , онда

НК - қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің нақты көлемі, МВт;

ШК - қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемі, МВт;

n -ге тәуелді шексіз коэффициент:

1) $n_1 = 0$, егер

Δ

Δ_1 қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемінен 5,0 пайыз аспаған жағдайда;

$$2) n_1 = 1,3, \text{ егер}$$

Δ

Δ_1 қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемінен 5,1-ден 20,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрса;

$$3) n_1 = 1,5, \text{ егер}$$

Δ

Δ_1 қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемінен 20,1-ден 40,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрса;

$$4) n_1 = 1,7, \text{ егер}$$

Δ

Δ_1 қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемінен 40,1-ден 50,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрса;

$$5) n_1 = 2,0, \text{ егер}$$

Δ

Δ_1 қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемінен 50,0 пайызға асқан жағдайда;

Δ

Δ_1 - электр энергиясы көтерме нарығы субъектілері болып табылатын және тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кіретін тұтынушының тұтынушының электр қуаты мәнінің есептік кезеңдегі (күнтізбелік ай) нақты максималды мәнінің қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің тиісті шарттық көлемі мен онымен бірге тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген бір тұлғалар тобына кіретін энергия өндіруші ұйымдар электр қуатымен қамтамасыз ету жөніндегі қолданыстағы екі жақты шарттар бойынша электр қуатымен қамтамасыз ету қызметтерінің оған нақты көрсеткен қызмет көлемдерінің қосындысынан артуы, МВт, мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\Delta_1 = \text{НМ} - \left(\text{ШК} + \sum_{i=1}^n \frac{\Phi_{r,i}}{1,1} * \frac{D_i}{\text{ШК}_{r,i}} \right), \text{ онда}$$

ШК - қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемі, МВт;

НМ - тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кіретін және электр энергиясы көтерме нарығы субъектілері болып табылатын тұтынушының электр қуатын тұтынушының есептік кезеңдегі (күнтізбелік ай) нақты максималды мәні, МВт;

$НК_{Г,i}$ - аталған энергия өндіруші ұйымның электр қуатымен қамтамасыз ету жөніндегі барлық қолданыстағы екі жақты шарттар бойынша электр қуатымен қамтамасыз ету қызметтерінің есептік кезеңдегі (күнтізбелік ай) осы Қағидалардың 91-тармағына сәйкес белгіленетін i -ші энергия өндіруші ұйым нақты көрсеткен көлем, МВт;

$ШК_{Г,i}$ - i -ші энергия өндіруші ұйым электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтердің шарттық көлемі, МВт;

$Д_i$ - тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кіретін және электр энергиясы көтерме нарығы субъектілері болып табылатын тұтынушы i -ші энергия өндіруші ұйыммен жасаған электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша екі жақты шартта белгіленген электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің көлемі, МВт;

n - тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кіретін және электр энергиясы көтерме нарығы субъектілері болып табылатын тұтынушы электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша екі жақты шарт жасаған энергия өндіруші ұйымдардың саны;

i - реттік нөмірі, 1-ден n -ға дейін;

$$\sum_{i=1}^n$$

- i бойынша сомасы.

Бұл ретте,

Δ

Δ_1 коэффициентінің мәні теріс болған жағдайда, оның мәні нөлге тең болып қабылданады.

60. Есептік кезеңде (күнтізбелік айда) қуат нарығы тұтынушыларының электр қуатын тұтынушының нақты максималды мәндерін Жүйелік оператор әрбір есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) қорытындысы бойынша мына әдістермен айқындайды:

1) ішінара орташалау әдісі бойынша - энергия беруші ұйымдарды және өнеркәсіптік кешендерді қоспағанда, қуат нарығының барлық тұтынушылары үшін;

2) толық орташалау әдісі бойынша - энергия беруші ұйымдар үшін;

3) аралас орташалау әдісі бойынша – өнеркәсіптік кешендер үшін.

Жүйелік оператор есептік кезеңде (күнтізбелік ай) қуат нарығы тұтынушылары тұтынатын электр қуатының нақты максималды мәндерін осы Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тиісті акт түрінде тиісті есептік кезең (күнтізбелік ай) аяқталған күнінен бастап он жұмыс күні ішінде бірыңғай сатып алушыға береді.

Қуат нарығы тұтынушысының тұтынатын электр қуатының есептік кезеңдегі (күнтізбелік айдағы) нақты максималды мәнін айқындау кезінде пайдаланылатын электр қуатының мәндері Жүйелік оператордың электр энергиясын коммерциялық есепке алуының автоматтандырылған жүйесінің орталық деректер базасына келісілген

хаттамалар бойынша электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесінің деректер базасынан сағат бойынша есепке алу деректерін беруді қамтамасыз ететін коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесінің деректері бойынша айқындалады. Жүйелік операторда электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесі (бұдан әрі - ЭКЕАЖ) деректері болмаған жағдайда, есептік кезеңдегі (күнтізбелік айда) қуат нарығы тұтынушысының тұтынатын электр қуатының нақты максималды мәні жүктеменің өңірлік бейіні бойынша айқындалады. Жүктеменің өңірлік бейіні өңірдің электр энергиясын тұтынушының нақты сағаттық графигі мен ЭКЕАЖ-мен жарақталған қосылыстар бойынша электр энергиясы көтерме нарығы субъектілерінің және энергиямен жабдықтаушы ұйымдардың келісімшарттық тұтынушыларының тұтынуы бойынша сағаттық деректер айырмасы ретінде айқындалады. Бір өңірде (облыста, энергия торабында) орналасқан және толық көлемде электр энергиясын тұтынған (алған) мөлшер туралы ЭКЕАЖ-ның сағаттық деректері жоқ электр энергиясының көтерме нарығы субъектілері үшін өңірлік электр желілік компания әр ай үшін жеке Жүйелік оператормен келісілген өңірлік жүктеме бейінін айқындайды.

Өңірлік электр желілік компания өңірлік жүктеме бейінін тиісті есептік кезең (күнтізбелік ай) аяқталған күнінен бастап жеті жұмыс күні ішінде Жүйелік операторға береді.";

62-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"62. Бірыңғай сатып алушы мен қуат нарығы тұтынушысы арасында жасалған электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсету шарты мына жағдайларда бұзылады:

1) Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасына сәйкес қуат нарығының тұтынушысы таратылған жағдайда, бұл ретте энергия өндіруші ұйымдардың электр қуаты әзірлігін ұстап тұру бойынша қызметтерді сатып алу туралы барлық қолданыстағы шарттар бойынша қолдау қызметтерінің нақты көлемдері тиісті есептік кезеңде (күнтізбелік ай) бірыңғай сатып алушы алдында осы тұтынушының қаржылық міндеттемелерін жабу үшін қажетті тиісті шамада ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемдеріне пропорционалды төмендейді;

2) мына талаптардың барлығы орындалған жағдайда: қуат нарығы тұтынушысының электр энергиясы нарығына қатысуы тоқтатылғанда, аталған тұтынушы энергиямен жабдықтаушы ұйыммен энергиямен жабдықтау шартын жасағанда, тиісті энергиямен жабдықтаушы ұйым қамтамасыз ету бойынша қызметтің шарттық көлемін арттырғанда, тұтынушының бірыңғай сатып алушыға электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызметті көрсетуге шартты бұзуға өтінім (бұдан әрі – шартты бұзуға өтінім) бергенде және аталған тұтынушының Жүйелік оператордың интернет-ресурсында орналастырылған қуат нарығы тұтынушыларының тізбесінен тиісінше шығарылғанында;

3) мына талаптардың барлығы орындалған жағдайда: қуат нарығы тұтынушысының электр энергиясы көтерме сауда нарығына қатысуы тоқтатылғанда, аталған тұтынушының бірыңғай сатып алушы алдында берешегі болмағанда, аталған тұтынушы бірыңғай сатып алушыға шартты бұзуға өтінім бергенде, аталған тұтынушының Жүйелік оператордың интернет-ресурсында орналастырылған қуат нарығы тұтынушыларының тізбесінен тиісінше шығарылғанында.

Осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген энергиямен жабдықтаушы ұйым осы тармақшада көрсетілген электр энергиясы көтерме сауда нарығында өзінің қатысуын тоқтатқан тұтынушының қамтамасыз ету бойынша қызметтің шарттық көлемінен кем емес көлемде қамтамасыз ету бойынша шарттық көлемді арттырады.

Осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген шартты бұзуға өтінімді қуат нарығы тұтынушысы бірыңғай сатып алушыға осы Қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген энергиямен жабдықтаушы ұйым ұлғайтуға тиісті өтінімді берген есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) он бесінен кешіктірмей береді.

Осы тармақтың 3) тармақшасында көрсетілген шартты бұзуға өтінімді қуат нарығы тұтынушысы бірыңғай сатып алушыға осы Қағидаларға 10-қосымшаға сәйкес өзінің электр энергиясының көтерме сауда нарығында қатысуын тоқтататын есептік кезеңнің (күнтізбелік айдың) он бесінен кешіктірмей береді.

Осы тармақтың 3) тармақшасында көрсетілген тұтынушының бірыңғай сатып алушы алдында берешегі болмауы ретінде алдыңғы есептік кезең (күнтізбелік айлар) үшін қызметтің нақты көлемдерін төлеу бойынша берешектің болмауы және қамтамасыз ету бойынша қызметтің шарттық көлемін тұтынушы шартты бұзуға өтінім берген ағымдағы есептік кезең (күнтізбелік ай) және ағымдағы (есептік) жылдың кейінгі есептік кезеңдері (күнтізбелік айлар) үшін төлем қабылданады.

Бірыңғай сатып алушы электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетуге шартты осы тармақтың 2) тармақшасында (3) тармақшасында) көрсетілген барлық талаптар орындалған күнінен бастап бес жұмыс күні ішінде бұзады.";

2-тарау мынадай мазмұндағы 8-параграфпен толықтырылсын:

"8-параграф. Тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кіретін энергия өндіруші ұйымдар мен тұтынушылардың электр қуаты нарығына қатысуы.

84. Энергия өндіруші ұйымдармен бірге бір тұлғалар тобына кіретін тұтынушылар осы тұлғалар тобындағы заңды тұлғаларға меншік, жалдау құқығымен немесе өзге де заттай құқықпен тиесілі генерациялайтын көздер есебінен қуатпен қамтамасыз етілуге құқылы.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көзделген құқық энергия өндіруші ұйымдармен бірге бір тұлғалар тобына кіретін энергиямен жабдықтаушы және энергия беруші ұйымдарға қолданылмайды.

85. Тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген тиісті тұлғалар тобы шеңберінде энергия өндіруші ұйымдар мен тұтынушылар арасында электр қуатымен қамтамасыз ету жөнінде екі жақты шарттар жасалады.

Электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша екі жақты шарт аталған шарттардың тараптары белгілеген бағалар мен көлемдер бойынша алдағы күнтізбелік жылға жыл сайын жасалады, соған қоса бұл шартта мына міндетті параметрлер көрсетіледі:

1) энергия өндіруші ұйым он пайыздық резервті есепке ала отырып, тұтынушыға электр қуатын қамтамасыз ету бойынша көрсетуі міндетті қызмет көлемі;

2) тұтынушы электр өндіруші ұйымның электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметіне ақы төлеуге міндеттенетін баға;

3) энергия өндіруші ұйым электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетуге, ал тұтынушы бұл қызметті сатып алуға міндеттенетін шарттың қолданылу мерзімі (жылы);

шарттың қолданылу мерзімі (жылы) ішіндегі өз қажеттілігіне электр қуатын тұтынудың максималды мәні (соның ішінде электр станцияларының өз қажеттілігіне электр қуатының максималды мәні), бөлшек сауда нарығының субъектілеріне жеткізудің максималды электр қуаты және энергия өндіруші ұйым экспортының максималды электр қуаты.

86. Тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген, тұлғалар тобына кіретін энергия өндіруші ұйымдар мен тұтынушылар жыл сайын электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша екі жақты шарттар жасалатын жылдың алдындағы жылының бірінші тамызына дейін бірыңғай сатып алушыға көрсетілген (жасалған) шарттардың тиісті көшірмелерін (бұдан әрі – көшірмелер) ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген көшірмелерді ұсыну мерзімі аяқталғаннан кейін тиісті энергия өндіруші ұйымдардың электр станцияларын кезектен тыс аттестаттау өткізу нәтижелері бойынша осы көрсетілетін қызметтер көлемін төмендету жағдайларын есепке алмағанда, электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша екі жақты шарттарда көрсетілген электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтер көлемі осы шарттардың қолданылу мерзімдері аяқталғанға дейін өзгертілмейді.

87. Тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген энергия өндіруші ұйымдар аттестатталған электр қуатынан аспайтын көлемде орталықтандырылған сауда-саттықта бірыңғай сатып алушыға электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатуды жүзеге асырады, бұл ретте мыналар шегеріледі:

1) есептік жылда экспорттың максималды электр қуаты;

2) бөлшек сауда нарығының субъектілеріне жеткізудің есептік жылдағы электр қуатының максималды мәні;

3) өз қажеттілігіне тұтынудың есептік жылдағы электр қуатының максималды мәні;

4) көтерме сауда нарығының субъектілері болып табылатын және онымен бірге тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кіретін тұтынушыларға жеткізудің есептік жылдағы электр қуатының максималды мәні.

Электр қуатын кезектен тыс аттестаттауды өткізу нәтижесінде тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген энергия өндіруші ұйымдардың аттестатталған электр қуатының мәні электр қуатының орталықтандырылған сауда-саттығының нәтижелері бойынша бірыңғай сатып алушымен жасалған электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы шартта көрсетілген электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көлемінен аз болған жағдайда, электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің көрсетілген көлемі аттестатталған мәнге дейін төмендетіледі.

Энергия өндіруші ұйымның электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтерді сатып алу туралы қолданыстағы шарттарда көрсетілген меншік тұтынудың электр қуатының максималды мәні, бөлшек сауда нарығы субъектілеріне жеткізудің максималды электр қуаты және экспорттың максималды электр қуаты аттестатталған электр қуаты және энергия өндіруші ұйымның жиынтық электр қуатының әртүрлілігі мәнінің шегінде жалпы өзгертілуі тиіс, жоғарыда аталған өзгеріс жоспарланып отырған есептік кезеңінің (күнтізбелік ай) алдындағы есептік кезеңінің (күнтізбелік ай) он бесінен кеш емес мерзімде бірыңғай сатып алушыға тиісті өтінім берген жағдайда болады.

88. Осы Қағидалардың 87-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген есептік жылдағы экспорттың максималды электр қуатына есептік жылдағы энергиямен жабдықтаушы ұйым (ұйымдар) арқылы экспорттың максималды электр қуаты енгізіледі;

Осы Қағидалардың 87-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген есептік жылдағы бөлшек сауда нарығының субъектілеріне жеткізудің максималды электр қуаты Жүйелік оператордың интернет-ресурсында қуат нарығы тұтынушыларының тізбеде орналастырған және көрсетілген бөлшек сауда нарығы тұтынушыларының осы тізбеде болмауы шартымен есепке алынады (нөлге теңелмейді).

Осы Қағидалардың 87-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген электр қуатының максималды мәні ретінде электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтің тиісті шарттық көлемінің мәні қолданылады.

89. Осы Қағидалардың 11-тармағының 4) тармақшасына сәйкес жасалатын электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы бірыңғай сатып алушымен шарт жасамаған, бірақ тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген бір тұлғалар тобына кіретін тұтынушымен (тұтынушылармен) электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша екі жақты шарт жасасқан энергия өндіруші ұйым мыналарды:

1) генерациялайтын қондырғылардың электр қуатын тұрақты әзірлікте ұстап тұруды;

2) Жүйелік оператордың тесттік командаларын орындауды;

3) Жүйелік операторға теңгерімдейтін нарықта электр энергиясын арттыруға және азайтуға реттеуге қатысуға өтінімдерді күнделікті беруді;

4) Қазақстан Республикасының электр энергетикасы саласындағы заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкес жиілік пен қуатты бастапқы және қосалқы қолдау жүйелерін тұрақты әзірлікте ұстап тұруды (бұл ретте, энергия өндіруші ұйымды жиілік пен қуатты реттеуге тарту энергия өндіруші ұйымдармен келісу бойынша жүргізіледі);

5) алдағы жоспарлау тәулігіне энергия өндіруші ұйымдар құрамына кіретін электр станцияларының технологиялық және техникалық минимумдары, генерацияның жұмыс электр қуатының мәндері туралы ақпаратты Жүйелік операторға күнделікті беруді;

6) Жүйелік операторға өз қажеттілігіне тұтынуындағы ағымдағы электр қуаты және желіге жіберудің ағымдағы электр қуаты, генерацияның ағымдағы электр қуатының мәндері туралы телеметрикалық ақпаратты беруді;

7) жоспарлаудың тиісті тәулігіне Жүйелік операторға берілген энергия өндіруші ұйымдар құрамына кіретін электр станцияларының технологиялық және техникалық минимумдары, жұмыс электрлік генерация қуатының мәндері туралы ақпарат бойынша айқындалған техникалық мүмкіндік шегінде тұтынушылардың өтінімдеріне сәйкес генерация режимін сағат бойынша жоспарлауды жүзеге асырады.

90. Егер тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген, тұлғалар тобына кіретін энергия өндіруші ұйымдардың электр станцияларына кезектен тыс аттестаттау жүргізу нәтижесі бойынша оның аттестатталған электрлік қуаты желіге жіберудің электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтің шарттық көлемінің мәніне арттырылған тиісті жиынтық электр қуатынан аз болса, онда ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемі және электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтің шарттық көлемі мынадай тәртіпте қысқарту көлеміне шегертілуі тиіс:

1) бірінші кезекте азаю көлеміне осы Қағидалардың 11-тармағының 4) тармақшасына сәйкес жасалатын электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы шартта көрсетілген электр қуатының әзірлігін қолдау бойынша қызметтер көлемін азайтады;

2) егер азаю көлемі осы тармақтың 1) тармақшасында көрсетілген қызмет көлемінен асатын болса немесе электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы шарт болмаса, электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтердің шарттық көлемі тиісті мәнге төмендейді, соған қоса бұл төмендеу электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтердің екі жақты шарттардың қызмет көлемдері арасында электр қуатын қамтамасыз ету бойынша қызметтердің шарттық көлеміндегі әрқайсысының бөлігіне тепе-тең үлестіріледі.

Энергия өндіруші ұйымдардың электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы тиісті шартқа азаюға қатысты өзгерістер енгізуді бірыңғай сатып алушы Жүйелік оператордан энергия өндіруші ұйымдардың аттестатталған электр қуаты туралы тиісті жазбаша ақпарат алған күнінен бастап он жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.

Электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша екі жақты шарттарға тиісті өзгерістер енгізуді энергия өндіруші ұйым және онымен бірге тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген, бір тұлғалар тобына кіретін тиісті тұтынушылар Жүйелік оператордан аттестатталған электр қуаты туралы тиісті жазбаша ақпарат алған күнінен бастап он жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.

Өзгерістер енгізілген электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша шарттардың көшірмелерін тиісті энергия өндіруші ұйымдар және тұтынушылар бірыңғай сатып алушыға Жүйелік оператордан аттестатталған электр қуаты туралы тиісті жазбаша ақпарат алған күнінен бастап он екі жұмыс күні ішінде ұсынады.

Энергия өндіруші ұйымның электр станциялары тиісті кезектен тыс аттестаттаудан өткен айдың бірінші күні осы тармақта көрсетілген шарттарға өзгерістердің қолданысқа енгізу күні болып белгіленеді.

Бұл өзгерістер қолданысқа енгізілген жылдың отыз бірінші желтоқсанына дейін қолданылады.

91. Энергия өндіруші ұйымның есептік кезеңде (күнтізбелік кезеңде) электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қолданыстағы екі жақты шарттар бойынша электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша нақты көрсеткен қызметінің көлемін (бұдан әрі – электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтің нақты көлемі) бірыңғай сатып алушы мына формула бойынша ондықтарға дейінгі дәлдікпен есептейді:

$$HK_r = ШK_r - |HK|, \text{ онда}$$

HK_r – энергия өндіруші ұйымның электр қуатын қамтамасыз ету бойынша барлық қолданыстағы екі жақты шарттар бойынша электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің нақты көлемі, МВт;

$ШK_r$ – электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемі, МВт;

HK – энергия өндіруші ұйымның электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы қолданыстағы барлық шарттар бойынша әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің нақты көлемі, МВт;

$|HK|$ – HK модулі, МВт (егер HK мәні нөлден жоғары болса, бұл қосылғыш нөлге тең).

92. Энергия өндіруші ұйымның электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қолданыстағы барлық екі жақты шарттар бойынша электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің нақты көлемі туралы ақпаратты энергия өндіруші

ұйымның бірыңғай сатып алушысы тиісті есептік кезеңі (күнтізбелік ай) аяқталған күннен бастап жиырма жұмыс күні ішінде ұсынады.";

1-қосымша осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

2-қосымша осы бұйрыққа 2-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

3-қосымша осы бұйрыққа 3-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

осы бұйрыққа 4-қосымшаға сәйкес 3-1-қосымшамен толықтырылсын;

осы бұйрыққа 5-қосымшаға сәйкес 8-қосымшамен толықтырылсын;

осы бұйрыққа 6-қосымшаға сәйкес 9-қосымшамен толықтырылсын.

2. Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің Электр энергетикасы саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің электрондық түрдегі эталондық бақылау банкіне енгізу үшін Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің "Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберуді;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

4) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелген күннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің Заң қызметі департаментіне осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Энергетика министрінің
2019 жылғы 17 маусымдағы
№ 222 бұйрығына
1-қосымша
Электр қуатының нарығын
ұйымдастыру және оның жұмыс
істеу қағидаларына
1-қосымша
Нысан

Алдағы 20___ жылға электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алу туралы қолданыстағы шарттардың және электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қолданыстағы екі жақты шарттардың негізінде қалыптастырылған энергия өндіруші ұйымдар туралы ақпарат

1. 1-кесте.*

№	ЭӨҰ атауы	Ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемі, МВт	соның ішінде:	Жиынтық электр қуаты, МВт	Жылуландыру қуатының дельтасы, МВт	Желіге жіберудің жиынтық электр қуаты, МВт	Жиынтық шегерілетін электр қуаты, МВт	Электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтің шарттық көлемі, МВт
			А Ж бойынша қызметтің шарттық көлемі, МВт**					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								
2.								
3.								

Ескертпе:

* - кестенің параметрлерінің сандық мәні бүтінге дейінгі дәлдікпен көрсетіледі;

** - Заңның 15-4-бабына сәйкес уәкілетті органмен жаңғыртуға, кеңейтуге, реконструкциялауға және (немесе) жаңартуға инвестициялық келісім жасасқаннан кейін (негізінде) бірыңғай сатып алушымен энергия өндіруші ұйым жасасқан электр қуаты дайындығын қолдау бойынша қызметті сатып алу туралы шартта белгіленген электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтер көлемі;

МВт - мегаватт.

2. 2-кесте.*

№	ЭӨҰ атауы	Өз қажеттілігіне тұтыну электр қуатының максималды мәні, МВт	соның ішінде:	Бөлшек сауда нарығының субъектілеріне жеткізулердің максималды электр қуаты, МВт**	Экспорттың максималды электр қуаты, МВт
			Электр станцияларының өз қажеттіліктерінің электр қуатының максималды мәні, МВт		
1	2	3	4	5	6
1.					
2.					
3.					

Ескертпе:

* - кестенің параметрлерінің сандық мәні бүтінге дейінгі дәлдікпен көрсетіледі;

** - бөлшек нарық субъектілерінің жеткізілімінің максималды электр қуаты Жүйелік оператордың интернет-ресурсына қуат нарығы тұтынушыларының тізбесі интернет-ресурсқа орналастырған кезде (нөлге теңестірілмейді) және осы тізбеде бөлшек нарықтың көрсетілген субъектілерінің болмаған кезде көрсетіледі;

МВт - мегаватт.

3. 3-кесте.*

№	ӘӨҰ атауы	ӘӨҰ электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша екі жақты шарт жасасқан тұтынушының атауы	Электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қолданыстағы екі жақты шартта көрсетілген электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызмет көлемі, МВт**
1	2	3	4
1.			
2.			
3.			

Ескертпе:

* – кесте электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қолданыстағы екі жақты шарттары бар әр энергия өндіруші ұйым үшін жеке толтырылады, соған қоса кестенің параметрлерінің сандық мәні бүтінге дейінгі дәлдікпен көрсетіледі;

** – берілген бағананың жиынтық мәні электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтің шарттық көлеміне теңелуі тиіс;

МВт - мегаватт.

Қазақстан Республикасы
Энергетика министрінің
2019 жылғы 17 маусымдағы
№ 222 бұйрығына
2-қосымша
Электр қуатының нарығын
ұйымдастыру және оның
жұмыс істеу қағидаларына
2-қосымша
Нысан

$k_1, k_2, k_3, k_4, k_5, k_6, k_7$ коэффициенттерін анықтау

1. k_1 коэффициентін анықтау.

k_1 коэффициенті мына формула бойынша анықталады:

$$k_1 = 1 - \frac{n \times \Delta}{\text{ҚШ}}, \text{ онда}$$

ҚШ – ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемі, МВт;

Δ

- энергия өндіруші ұйымдардың жиынтық шегерілетін электр қуатымен энергия өндіруші ұйым экспортының электр қуатының және бөлшек нарық субъектілері жеткізілімі электр қуатының, жеке тұтынатын электр қуатының нақты орташа

жиынтық мәнінің есепті кезеңнің (күнтізбелік айдың) барлық бақылау кезеңдері үшін артық мәні, МВт;

n -

Δ

-ға тәуелді шексіз коэффициент;

1) $n = 0$, егер

Δ

жиынтық шегерілетін электр қуатынан 5,0 пайызынан аспаған жағдайда;

2) $n = 1,3$, егер

Δ

жиынтық шегерілетін электр қуатынан 5,1-ден 20,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрған жағдайда;

3) $n = 1,5$, егер

Δ

жиынтық шегерілетін электр қуатынан 20,1-ден 40,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрған жағдайда;

4) $n = 1,7$, егер

Δ

жиынтық шегерілетін электр қуатынан 40,1-ден 50,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрған жағдайда;

5) $n = 2,0$, егер

Δ

жиынтық шегерілетін электр қуатынан 50,0 пайыздан асқан жағдайда.

Бұл ретте, k_1 коэффициентінің теріс мәні болғанда, оның мәні нөлге тең болады.

Есептік кезең (күнтізбелік ай) бойынша жеке тұтынудың электр қуатының, бөлшек сауда нарығының субъектілеріне жеткізудің электр қуатының және энергия өндіруші ұйым экспортының электр қуатының нақты максималды жиынтық мәнін анықтау кезінде қолданылатын электр қуатының мәндері Жүйелік оператордың электр энергиясын коммерциялық есепке алуының автоматтандырылған жүйесінің орталық деректер қорына келісілген хаттамалар бойынша электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесінің деректер базасынан сағат бойынша есепке алу деректерін беруді қамтамасыз ететін коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесінің деректері бойынша айқындалады. Жүйелік операторда электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесінің (бұдан әрі – ЭКЕАЖ) деректері болмаған жағдайда электр қуатының нақты максималды мәні жүктеменің өңірлік бейіні бойынша айқындалады.

2. k_2 коэффициентін анықтау.

k_2 коэффициенті мына формула бойынша анықталады:

$k_2 = \min [k_{\text{арттыру}}; k_{\text{төмен}}]$, онда

$k_{\text{арттыру}}$ – арттыруға реттеуге қатысудың төмендетуші коэффициенті;

$k_{\text{төмен}}$ – төмендеуге реттеуге қатысудың төмендетуші коэффициенті;

$\min [k_{\text{арттыру}}; k_{\text{төмен}}]$ – $k_{\text{арттыру}}$ және $k_{\text{төмен}}$ коэффициенттерінен ең төмені;

$k_{\text{арттыру}}$ коэффициенті мына формула бойынша айқындалады:

$$k_{\text{арттыру}} = \frac{C_{\text{ай}} - C_{\text{арттыру}}}{C_{\text{ай}}}, \text{ онда}$$

$C_{\text{ай}}$ – есепті кезеңдегі (күнтізбелік ай) сағаттар саны, сағатпен;

$C_{\text{төмен}}$ – арттыруға реттеуге қатысуға энергия беруші ұйымдардың өтінімі болмаған немесе Жүйелік операторға толық көлемде берілмеген есепті кезеңдегі (күнтізбелік ай) сағаттар саны, сағатпен;

$k_{\text{төмен}}$ коэффициенті мына формула бойынша айқындалады:

$$k_{\text{төмен}} = \frac{C_{\text{ай}} - C_{\text{төмен}}}{C_{\text{ай}}}, \text{ онда}$$

$C_{\text{ай}}$ – есепті кезеңде (күнтізбелік ай) сағаттар саны, сағатпен;

$C_{\text{төмен}}$ – төмендеуге реттеуге қатысуға энергия беруші ұйымдардың өтінімі болмаған немесе Жүйелік операторға толық емес көлемде берілген есепті кезеңдегі (күнтізбелік ай) сағаттар саны, сағатпен;

Электр энергиясының теңгерімдеуші нарығының жұмысы имитациялық режимде жұмыс істеген жағдайда k_2 коэффициентінің мәні бірге теңестіріледі.

3. k_3 коэффициентін айқындау

k_3 коэффициенті мына мәндерді қабылдайды:

1) $k_3 = 1,0$, энергия өндіруші ұйымдар есепті кезең ішінде берілген барлық тесттік командаларды орындау кезінде немесе есептік кезең ішінде берілген тесттік командалар болмаған жағдайда;

2) $k_3 = 0,9$, энергия өндіруші ұйымдар есепті кезең ішінде берілген бір тесттік команданы орындамаған жағдайда;

3) $k_3 = 0,7$, энергия өндіруші ұйымдар есепті кезең ішінде берілген екі тесттік команданы орындамаған жағдайда;

4) $k_3 = 0,5$, энергия өндіруші ұйымдар есепті кезең ішінде берілген үш және одан көп тесттік команданы орындамаған жағдайда.

4. k_4 коэффициентін айқындау

Коэффициент k_4 мына формула бойынша айқындалады:

$$k_4 = \frac{\sum_{i=1}^n P_{\text{қонд.}i} \times C_{\text{ай}} - (\sum_{i=1}^m P_{\text{қонд.ав.}i} \times C_{\text{ав.}i} + \sum_{i=1}^k P_{\text{қонд.арт.}i} \times C_{\text{арт.}i} + \sum_{i=1}^b P_{\text{шек.}i} \times C_{\text{шек.}i})}{(P_{\Sigma} + K_{\text{ШГ}}) \times C_{\text{ай}}}, \text{ онда}$$

n – энергия өндіруші ұйымның электр станцияларының генерациялайтын қондырғыларының жалпы саны;

m – авариялық немесе жоспардан тыс жөндеу немесе резервтен тыс жағдайдағы энергия өндіруші ұйымның электр станцияларының генерациялайтын қондырғыларының саны;

k – жоспарлы жөндеу ұзақтығы номиналды жоспарлы жөндеу кезеңдерінен асып кеткен энергия өндіруші ұйымдар электр станцияларының генерациялайтын қондырғыларының саны;

i – тиісінше 1-ден k , m , b , немесе n дейін өзгертін реттік нөмір;

b – авариялық немесе жоспардан тыс жөндеу немесе резервтен тыс жағдайдағы энергия өндіруші ұйымның электр станциясының бу қазандары қондырғысының немесе бу қазандары корпусының саны;

$P_{\text{қонд.ав.}i}$ – авариялық немесе жоспардан тыс жөндеу немесе резервтен тыс жағдайдағы генерацияланатын қондырғының белгіленген электр қуаты, МВт;

$C_{\text{ав.}i}$ – авариялық немесе жоспардан тыс жөндеу немесе резервтен тыс жағдайдағы i -нің генерациялайтын қондырғының есепті кезеңде нақты тұрып қалу ұзақтығы; минутпен;

$P_{\text{қонд.арт.}i}$ – жоспарлы жөндеу ұзақтығы номиналдық жоспарлы жөндеу кезеңінен асып кеткен i -нің генерациялайтын қондырғының белгіленген электр қуаты, МВт;

$C_{\text{арт.}i}$ – номиналды жоспарлы жөндеу кезеңіне қатысты i -нің генерациялайтын қондырғыны жоспарлы жөндеу ұзақтығының есепті кезеңдегі нақты арту ұзақтығы, минутпен;

j – 1-ден $C_{\text{ай}}$ -ға дейін өзгертін есепті кезеңдегі сағаттың реттік нөмірі;

P

Σ

- тиісті күнтізбелік жылдың жиынтық электр қуаты, МВт;

$P_{\text{шек.}i}$ – есепті кезеңдегі қазандықтарды немесе қазандық корпустарын авариялық тоқтату немесе жоспардан тыс жөндеу, немесе резервтен тыс жай-күйі себебінен туындаған энергия өндіруші ұйымның электр станциялары генерациялайтын қондырғыларының жұмысындағы генерацияның электр қуаты шектеулерінің мәні, МВт ;

$C_{\text{шек } i}$ – есепті кезеңдегі i -қазандық қондырғылардың немесе қазандық корпусстардың авариялық немесе жоспардан тыс жөндеу, немесе резервтен тыс күйде тұру кезеңінің ұзақтығы, минутпен. Тұру уақытының басталуы энергия өндіруші ұйымның авариялық немесе жоспардан тыс жөндеуге шығаруға берген тиісті өтінімінің негізінде, ал тұрудың соңы – сол энергия өндіруші ұйымнан тәуліктік графикте көрсетілген генерация мәніне қол жеткізу туралы жедел ақпарат алынған уақытпен анықталады;

$C_{\text{ай}}$ – есепті кезеңнің ұзақтығы, минутпен;

$P_{\text{қонд } i}$ – i - ші генерациялайтын қондырғының белгіленген электр қуаты;

$ҚШ_{\Gamma}$ – электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша қызметтердің шарттық көлемі, МВт;

$\sum_{i=1}^m$
- i бойынша сома;

$\sum_{i=1}^k$
- i бойынша сома;

$\sum_{i=1}^n$
- i бойынша сома;

$\sum_{j=1}^b$
- i бойынша сома.

Бұл ретте, k_4 коэффициентінің мәні бірден көп болған жағдайда, оның мәні бірге тең болып қабылданады.

5. k_5 коэффициентін айқындау

k_5 коэффициенті мына формула бойынша айқындалады:

$$k_5 = 1 - \frac{C_{\text{жоспар жоқ}}}{C_{\text{ай}}}, \text{ онда}$$

$C_{\text{ай}}$ – есептік кезеңдегі (күнтізбелік айдағы) сағаттар саны, сағатпен;

$C_{\text{жоспар жоқ}}$ – сол уақыт ішінде энергия өндіруші ұйым жоспарлаудың тиісті тәулігіне Жүйелік операторға берілген энергия өндіруші ұйымның құрамына кіретін электр станцияларының технологиялық және техникалық минимумдарының генерациясы жұмыс электрлік қуатының мәндері туралы ақпарат бойынша айқындайтын техникалық мүмкіндіктер шегіндегі тұтынушылардың өтінімдеріне сәйкес генерация режимін сағатпен жоспарлау қамтамасыз етілмеген осы жоспарлау

жүйесі бойынша айқындалған есепті кезеңдегі (күнтізбелік айдағы) уақыт мерзімі, сағатпен.

Бұл ретте, Жүйелік операторға қуатты реттеу бойынша қызмет көрсетуші энергия өндіруші ұйымдар үшін $C_{\text{жоспар жоқ}}$ анықтау кезінде қуатты реттеу бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық (реттеу диапазоны) көлемі есепке алынбайды.

6. k_6 коэффициентін айқындау.

k_6 коэффициенті мына формула бойынша айқындалады:

$$k_6 = 1 - \frac{n \times \Delta}{\text{ҚШ} + \text{ҚШ}_T}, \text{ онда}$$

ҚШ – ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметтің шарттық көлемі, МВт;

ҚШ_T – электр қуатымен қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтердің шарттық көлемі, МВт;

Δ

- энергия өндіруші ұйымның өз қажеттіліктеріне тұтыну электр қуатының, бөлшек нарық субъектілеріне жеткізу электр қуатының және экспорты электр қуатының жиынтық мәнінің есепті кезеңнің (күнтізбелік айдың) барлық бақылау кезеңдері үшін нақты орташа мәнің энергия өндіруші ұйымның электр қуатының жиынтық шегерілетін мәнінен артық мәні, МВт;

n -

Δ

-ға тәуелді шексіз коэффициент;

1) $n = 0$, егер

Δ

жиынтық шегерілетін электр қуатынан 5,0 пайызынан аспаған жағдайда;

2) $n = 1,3$, егер

Δ

жиынтық шегерілетін электр қуатынан 5,1-ден 20,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрған жағдайда;

3) $n = 1,5$, егер

Δ

жиынтық шегерілетін электр қуатынан 20,1-ден 40,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрған жағдайда:

4) $n = 1,7$, егер

Δ

жиынтық шегерілетін электр қуатынан 40,1-ден 50,0 пайызға дейін мәндер диапазонында тұрған жағдайда;

5) $n = 2,0$, егер

Δ

жиынтық шегерілетін электр қуатынан 50,0 пайыздан асқан жағдайда.

Бұл ретте, k_6 коэффициентінің теріс мәні болғанда, оның мәні нөлге тең болады.

Есептік кезең (күнтізбелік ай) бойынша жеке тұтынудың электр қуатының, бөлшек сауда нарығының субъектілеріне жеткізудің электр қуатының және энергия өндіруші ұйым экспортының электр қуатының нақты максималды жиынтық мәнін анықтау кезінде қолданылатын электр қуатының мәндері Жүйелік оператордың электр энергиясын коммерциялық есепке алуының автоматтандырылған жүйесінің орталық деректер қорына келісілген хаттамалар бойынша электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесінің деректер базасынан сағат бойынша есепке алу деректерін беруді қамтамасыз ететін коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесінің деректері бойынша айқындалады. Жүйелік операторда электр энергиясын коммерциялық есепке алудың автоматтандырылған жүйесінің (бұдан әрі – ЭКЕАЖ) деректері болмаған жағдайда, электр қуатының нақты максималды мәні жүктеменің өңірлік бейіні бойынша айқындалады.

7. k_7 коэффициентін айқындау.

k_7 коэффициенті мына формула бойынша айқындалады:

$$k_7 = 1 - \frac{2 \times T_{БД}}{T_M}, \text{ онда}$$

$T_{БД}$ – электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері болып табылатын, электр қуатының жүктемені көтеруге дайындығын қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетуге бірыңғай сатып алушымен шарттары жоқ энергиямен жабдықтаушы, энергия беруші ұйымдарға және тұтынушыларға энергия өндіруші ұйымның электр энергиясын өткізуінің (сатуының) есептік кезеңдегі (күнтізбелік ай) күндерінің нақты саны;

T_M – есептік кезеңдегі (күнтізбелік ай) күндер саны.

Бұл ретте, k_7 коэффициентінің теріс мәні болғанда, оның мәні нөлге тең болады.

Қазақстан Республикасы
Энергетика министрінің
2019 жылғы 17 маусымдағы
№ 222 бұйрығына
3-қосымша
Электр қуатының нарығын
ұйымдастыру және оның жұмыс

**20 _____ ЖЫЛҒЫ _____ (есептік кезең (күнтізбелік ай)
көрсетілсін) қорытындысы бойынша айқындалған k_1, k_2, k_3, k_4, k_5
коэффициенттерінің мәні туралы акт.***

№	Энергия өндіруші ұйымның атауы								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алуға бірыңғай сатып алушымен шарт (шарттар) жасаған (тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кірмейтін) энергия өндіруші ұйымдар									
1.									Т-ды**
2.									Т-ды
3.									Т-ды
Электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алуға бірыңғай сатып алушымен шарт (шарттар) жасаған, сонымен қатар электр қуатын қамтамасыз ету бойынша екі жақты шарт (екі жақты шарттар) жасасқан (тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кірмейтін) энергия өндіруші ұйымдар									
1.		Т-ды							
2.		Т-ды							
3.		Т-ды							
Электр қуатының әзірлігін ұстап тұру бойынша көрсетілетін қызметті сатып алуға бірыңғай сатып алушымен шарт (шарттар) жасаспаған, сонымен қатар электр қуатын қамтамасыз ету бойынша екі жақты шарт (екі жақты шарттар) жасасқан (тұлғалар тобының тізіліміне енгізілген тұлғалар тобына кірмейтін) энергия өндіруші ұйымдар									
1.		Т-ды							Т-ды
2.		Т-ды							Т-ды
3.		Т-ды							Т-ды

Ескертпе:

* - кестенің параметрлерінің сандық мәні жүздікке дейінгі дәлдікпен көрсетіледі;

** - "Т-ды" - "толтырмайды": сәйкес ұяшықтар толтырылмайды.

Қазақстан Республикасы
Энергетика министрінің
2019 жылғы 17 маусымдағы
№ 222 бұйрығына
4-қосымша
Электр қуатының нарығын
ұйымдастыру және оның жұмыс
істеу қағидаларына
3-1-қосымша
Нысан

№	Облыс	меншік, жалдау құқығымен немесе өзге де заттай құқықпен бар генерациялайтын көздердің (қуат нарығы тұтынушысының атауы көрсетілсін) электр қуатының есебінен өтелетін ___ жылға электр қуатын тұтынуды максималды мөлшері, МВт**												Жыл бойынша максималды мәні
		Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр	Маусым	Шілде	Тамыз	Қыркүйек	Қазан	Қараша	Желтоқсан	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.														т-ды***
2.														т-ды
3.														т-ды
	Барлығы:													т-ды

Ескертпе:

* - энергиямен жабдықтаушы ұйым өтініммен бірге қосымша электрмен жабдықтауға шарт жасалған және қуаты тұтынуға болжалды өтінімге (әр тұтынушыға осы қуаттарының мәнін көрсетіп) енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері болып табылатын тұтынушылардың тізімін береді;

** - кестенің параметрлерінің сандық мәні ондыққа дейінгі дәлдікпен көрсетіледі;

*** - "т-ды" - "толтырылмайды": тиісті ұяшықтар толтырылмайды;

МВт – мегаватт.

3-кесте*

№	Облыс	Тиісті тұлғалар тобының тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген энергия өндіруші ұйымдардың электр қуаты есебінен өтелетін ___ жылға электр қуатын тұтынудың максималды мөлшері, МВт**					
		Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр	Маусым
1	2	3	4	5	6	7	8
1.							
2.							
3.							
	Барлығы:						

кестенің жалғасы

№	Тиісті тұлғалар тобының тұлғалар тобы тізіліміне енгізілген энергия өндіруші ұйымдардың электр қуаты есебінен өтелетін ___ жылға электр қуатын тұтынудың максималды мөлшері, МВт**						
	Шілде	Тамыз	Қыркүйек	Қазан	Қараша	Желтоқсан	Жыл бойынша максималды мәні
1	9	10	11	12	13	14	15
1.							т-ды***
2.							т-ды
3.							т-ды
							т-ды

Ескертпе:

* - энергиямен жабдықтаушы ұйым өтініммен бірге қосымша электрмен жабдықтауға шарт жасалған және қуаты тұтынуға болжалды өтінімге (әр тұтынушыға осы қуаттарының мәнін көрсетіп) енгізілген электр энергиясының көтерме сауда нарығының субъектілері болып табылатын тұтынушылардың тізімін береді;

** - кестенің параметрлерінің сандық мәні ондыққа дейінгі дәлдікпен көрсетіледі;

*** - "Т-ды" - "толтырылмайды": тиісті ұяшықтар толтырылмайды;

МВт – мегаватт.

Бірінші басшы: _____

(тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))

(ҚОЛЫ)

Қазақстан Республикасы
Энергетика министрінің
2019 жылғы 17 маусымдағы
№ 222 бұйрығына
5-қосымша
Электр қуатының нарығын
ұйымдастыру және оның жұмыс
істеу қағидаларына
8-қосымша
Нысан

Шартты бұзуға өтінім*

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы № 152 бұйрығымен бекітілген Электр қуатының нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидаларының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10612 болып тіркелген) 62-тармағының 2) тармақшасына сәйкес электр энергиясының көтерме сауда нарығына қатысуы тоқтатылуына байланысты және

_____ (энергиямен жабдықтаушы ұйымның атауы)

арасында энергиямен жабдықтау бойынша 20__ жылғы "___" _____

№ _____ шарт жасауға байланысты _____

(бірыңғай сатып алушы болып табылатын ұйымның атауы)

_____ арасындағы

(өтінім берген ұйымның атауы)

электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша

қызмет көрсетуге арналған 20__ жылғы "___" _____ № _____

шартты _____

(өтінім берген ұйымның атауы)

бұзуыңызды сұраймын.

Байланыс телефондары және электрондық мекенжайы:

_____.

(қуат нарығы тұтынушысының атауы – өтінім берушіні көрсету)

Қосымша: _____ және

(энергиямен жабдықтаушы ұйымның атауы)

(қуат нарығы тұтынушысының атауы)**

арасындағы электрмен жабдықтау бойынша 20__ жылғы " __ " _____

№ _____ шарттың жасалғанын растайтын құжат көшірмесі.

(Энергиямен жабдықтаушы ұйым – өтінім берушінің уәкілетті адамының лауазымын көрсету орны) (Энергиямен жабдықтаушы ұйым – өтінім берушінің уәкілетті адамының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))

Ескертпе:

* - электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызмет көлемінің сандық мәні азайтуға арналған өтінімде ондыққа дейінгі дәлдікпен көрсетіледі;

** - электрмен жабдықтау шартын жасаған жыл электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетуге шартты бұзуға өтінім берген жылға сәйкес келуі тиіс.

Қазақстан Республикасы
Энергетика министрінің
2019 жылғы 17 маусымдағы
№ 222 бұйрығына
6-қосымша
Электр қуатының нарығын
ұйымдастыру және оның жұмыс
істеу қағидаларына
9-қосымша
Нысан

Шартты бұзуға өтінім*

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы № 152 бұйрығымен бекітілген Электр қуатының нарығын ұйымдастыру және оның жұмыс істеу қағидаларының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10612 болып тіркелген) 62-тармағының 3) тармақшасына сәйкес

_____ (өтінім берген тұтынушының атауы)

электр энергиясының көтерме сауда нарығына қатысуы тоқтатылуына байланысты _____ және

(бірыңғай сатып алушы болып табылатын ұйымның атауы)

_____ арасындағы

(өтінім берген тұтынушының атауы)

электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша

қызмет көрсетуге жасалған 20__ жылғы " __ " _____ № __ шартты
бұзуыңызды сұраймын. _____
(өтінім берген ұйымның атауы)

_____ (бірыңғай сатып алушы болып табылатын ұйымның атауы)
алдындағы алдыңғы есептік жылдардағы (күнтізбелік айлар) қызметтің
нақты көлеміне ақы төлеу бойынша қарызы жоқ, ағымдағы __ жылдың
ағымдағы есептік кезеңі (күнтізбелік ай) және келесі есептік жылдары
(күнтізбелік айлар) бойынша электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін
қамтамасыз ету бойынша қызметтің шарттық көлемінің ақысы өтелді.
Байланыс телефондары және электрондық мекенжайы: _____

_____ (қуат нарығы тұтынушысының атауы – өтінім берушіні көрсету)
Қосымша: _____ және
(бірыңғай сатып алушы болып табылатын ұйымның атауы)
_____ арасындағы

_____ (өтінім берген тұтынушының атауы)
өзара есеп айырысуды тексерулердің актісі.

(Энергиямен жабдықтаушы ұйым – өтінім берушінің уәкілетті адамының лауазымын көрсету орны) (Энергиямен жабдықтаушы ұйым – өтінім берушінің уәкілетті адамының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))

Ескертпе:

* - электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызмет көлемінің сандық мәні азайтуға арналған өтінімде ондыққа дейінгі дәлдікпен көрсетіледі;